

Boeken veelzijdig gebruiken

3 oktober 2024

s1o

Wie ben ik?

Rigoberta Mejia Sian

Wie ben ik?

- Een enthousiaste boekenwurm met een passie voor kinderboeken
- Werkzaam op een basisschool in Utrecht als leescoördinator en ondersteuner
- Mede organisator Leesclub van Leesbevorderaars in Utrecht
- Betrokken bij initiatieven rondom kinderboeken en inclusieve jeugdliteratuur
- Kinderboekauteur bij Wilde Haren en Clavis

Onze schoolbibliotheek

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

- Van vrij lezen naar actief lezen
- Leesclub voor leerkrachten
- Boeken met diversiteit inzetten
- Boeken koppelen aan methodes

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

- Van vrij lezen naar actief lezen

Doel: gemotiveerde technische lezers

- Lesson study: teambrede momenten voor kennisopbouw én samen onderwijs maken
- Elke ochtend van 8.30 - 9.00 uur
- 3 keer in de week een mini leesles: vanuit doelen
- 2 keer in de week boekpromotie of klassikaal lezen

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

- Van vrij lezen naar actief lezen

Doel: hoge verwachtingen behouden met voldoende directe feedback

- Ralfi Light: leerlingen die onvoldoende vorderen in stilleesaanpak
- Leerlingen lezen in kleine groepjes gezamenlijk hetzelfde boek, o.l.v. tutor
- Focus op leestekens, zinsmelodie, vloeiendheid, moeilijke woorden
- Effectieve monitoring door grootte van de groep

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

- Van vrij lezen naar actief lezen
- Karaoke lezen
- Samenleesboeken
- Meertalige collectie

- Leesclub voor leerkrachten

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

Leesclub voor leerkrachten

1 **SEPTEMBER**
Groep 1/2 Project Barnabus
Groep 3/4/5 Er was eens een koe
Groep 6/7/8 Pamoek

2 **NOVEMBER**
Groep 1/2 Twee vechtende eekhoortjes
Groep 3/4/5 Mijn buurvrouw is een ninja
Groep 6/7/8 Ghost

3 **JANUARI**
Groep 1/2 Heksje Hazel
Groep 3/4/5 Zondag, maandag, sterrendag
Groep 6/7/8 Gazert

4 **MAART**
Groep 1/2 Het geluk van de schildpad
Groep 3/4/5 Jippie, een humeurig sprookje
Groep 6/7/8 De Titanic en de grote Omar

5 **MEI**
Groep 1/2 De krijtjes stoken
Groep 3/4/5 Help, we hebben een dierentuin
Groep 6/7/8 Hart van Staal

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

- Leesclub voor leerkrachten

Verdiepingsvragen hebben vier dimensies:

1) Beoordeling	Een oordeel geven in woorden en/of een cijfer
2) Beleving	De emotie die het boek oproept
3) Interpretatie	Fragmenten met elkaar kunnen verbinden of verbinding maken tussen de tekst en het eigen leven
4) Narratief begrip	Vragen over de constructie van het verhaal

Bron: Cornelissen, G. (2016). *Maar als je erover nadenkt... Een jaar literatuuronderwijs in groepen 7 en 8 van het basisonderwijs*. Delft: Eburon.

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

- Boeken met diversiteit inzetten

Superdiverse scholen die diversiteit erkennen hebben meer toppresteerders

Belang van diversiteit

Diversiteit in kinderboeken

'Kinderen hebben behoefte aan zowel spiegels als ramen. Veel gekleurde kinderen zien de wereld alleen via ramen en zij hebben spiegels nodig. En andere kinderen zien alleen spiegels en zij moeten de wereld ook door ramen "leren" zien.' - Professor Rudine Sims Bishop

Diversiteit in kinderboeken

- Intersectionaliteit = kruispuntdenken

Bron: Movisie

Diversiteit in kinderboeken

7 diversiteitsfactoren

- Economische diversiteit
- Fysieke en mentale diversiteit
- Gender en seksuele diversiteit
- Religie en levensbeschouwing
- Sociaal-culturele diversiteit
- Taal en geletterdheid
- Uiterlijk

Diversiteit in kinderboeken

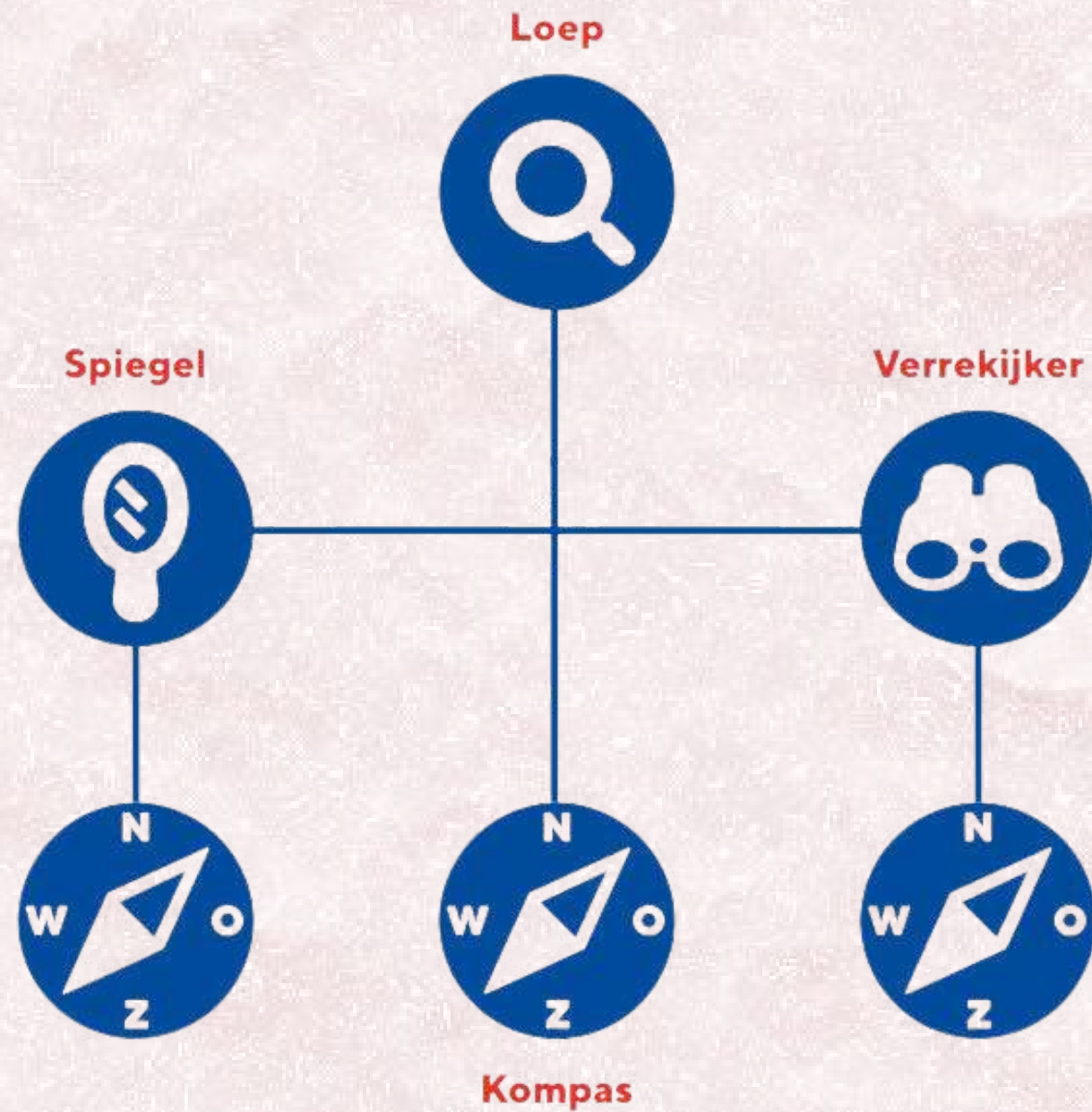
- Leeswijzer Diversiteit

**Boeken met
diversiteit inzetten**

- Leeswijzer Diversiteit

**Boeken met
diversiteit inzetten**

- Op zoek naar universele thema's

**Boeken met
diversiteit inzetten**

- Op zoek naar universele thema's

**Boeken met
diversiteit inzetten**

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

- Boeken koppelen aan methodes

- Boeken koppelen aan methodes

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

Les 4 Taalkennis

Ik schrijf met de directe en indirecte rede.

☆☆ 1 Lees de tekst.

Opa knoopte de vier palen met een speciale knoop aan elkaar vast. Hij grijsde: 'Dit heet een kruissjorring. We maken het af met een mastworp.'
 'Waar heb je dat geleerd?' vroeg ik vol ontzag.
 Opa zei dat hij als kind al vlotten bouwde, samen met zijn opa.
 'Mijn opa en oma woonden aan het water. Ik logeerde daar vaak,' zei hij.
 Daarna maakten we de tonnen vast aan het vlot.
 Opa leerde mij hoe ik de kruissjorring en de mastworp moest maken. Toen het vlot dreef zei opa dat ik een fantastische vlottenbouwer was.

Uitleg

Directe en indirecte rede
 Wat iemand zegt kan in een verhaal op twee manieren worden opgeschreven.

Tim zegt: 'Ik ga morgen naar het strand.'
'Ik ga morgen naar het strand,' zegt Tim.
 Er staat letterlijk wat Tim zegt. Dit noem je de **directe rede**.
 Wat iemand zegt staat tussen **aanhalingstekens**.

Tim zegt dat hij morgen naar het strand gaat.
 In een **gewone zin** staat dat Tim iets heeft gezegd.
 Dit noem je de **indirecte rede**. Er wordt verteld dat iemand iets heeft gezegd.

- Boeken koppelen aan methodes

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

BLOK 2: WE LOSSEN CONFLICTEN ZELF OP ONDERBOUW/MIDDENBOUW			
Le s	Groep 1/2	Groep 3	Groep 4
2.1	<p>Stop! Hou op met....! De leerlingen leren hoe ze conflicten constructief kunnen oplossen</p> <p>Kriebels in je buik: Nee leren zeggen Prins Peuter heeft een nee-dag – Marianne <u>Busser</u> & Ron <u>Schröder</u></p>	<p>Je fijn voelen Leerlingen leren dat ze zelf actie kunnen ondernemen als ze zich ergens niet fijn (veilig) voelen</p> <p>Kriebels in je buik: Prettige en niet prettige aanrakingen Nee! – Sanderijn van der <u>Doef</u></p>	<p>Je veilig voelen Kinderen leren dat ze zelf actie kunnen ondernemen als ze zich ergens niet veilig voelen.</p> <p>Kriebels in je buik: Een ja-, nee- of twijfelgevoel Liever Niet- <u>Zarissa Windzak</u></p>
2.2	<p>Ruzie en conflict De leerlingen leren waaraan ze een ruzie en een conflict kunnen herkennen en dat ze na een ruzie weer rustig kunnen worden.</p>	<p>Ruzie en conflict De leerlingen leren het onderscheid tussen een conflict en ruzie.</p>	<p>Ruzie en conflict De leerlingen leren het onderscheid tussen een conflict en ruzie.</p>
2.3	<p>We maken het weer goed De leerlingen leren hoe ze ze het na een ruzie weer goed kunnen maken.</p> <p>Close reading Twee vechtende eekhoortjes – Rachel <u>Bright</u> & Jim <u>Field</u></p>	<p>Drie petjes Met hulp van Aap en Tijger maken de leerlingen kennis met 3 manieren van reageren op een conflict.</p> <p>Close Reading Die peer is voor mij – <u>Anuska Allepuz</u></p>	<p>We lossen conflicten op De leerlingen onderscheiden 3 manieren van reageren bij een conflict m.b.v. rollenspel</p> <p>Close Reading Eén voor jou, twee voor mij – Jorg <u>Mühle</u></p>

- Boeken koppelen aan methodes

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

Leesonderwijs op de Kaleidoskoop

Vragen of opmerkingen?

Juf_rigoberta

jufrigoberta.com

info@jufrigoberta.com

Overige social media te vinden via o.a. LinkedIn, Tiktok, Facebook